

Fold-up EXPOO 19/11/19

TRANSITIE
thuis, buurt, kinderopvang naar
kleuterschool

Situering

Onderwijs

Waarom

De onderwijssetting is een van de grootste vindplaatsen voor kinderen/jongeren en ouders. De Huizen van het Kind kunnen een rol spelen in het verbinden van onderwijs en andere levensdomeinen.

Vandaag

In een grote meerderheid van de Huizen van het Kind is onderwijs, via het CLB en/of de scholen, een belangrijke partner.

Evoluties en opties

Kleuterparticipatie versterken

Via het [actieplan kleuterparticipatie](#) wil onderwijs volop inzetten op gelijke kansen voor de allerjongsten in een samenwerking met talrijke partners, waaronder de Huizen van het Kind. De kleutercoördinator werkt daarvoor aan een ondersteuningsaanbod op maat met instrumenten en inspirerende voorbeelden om kleuterparticipatie te bevorderen. Meer info vind je in de folder [kleuterparticipatie](#).

Transitie tussen thuis, buurt, kinderopvang en kleuterschool

Huizen van het Kind kunnen een rol spelen door het faciliteren van de [transities tussen thuis-kinderopvang en kleuterschool](#). Transitie voor alle kinderen op een positieve manier ondersteunen en begeleiden betekent dat er vanuit een sterke samenwerking werk gemaakt wordt van structurele, pedagogische, professionele continuïteit en wordt ingezet op continuïteit met thuis, buurt en gemeenschap.

CLB

Het CLB zit op de verbinding tussen onderwijs en welzijn en is in die optiek een belangrijke partner om tot een meer geïntegreerde ondersteuning te

komen. Gezien zijn rol in het kader van jeugdhulp kan het CLB mee bijdragen aan het vormgeven van een gelaagde ondersteuning.

Het CLB heeft net zoals het consultatiebureau een opdracht in het kader van preventieve gezondheidszorg, en heeft vanuit die optiek een universeel en laagdrempelig aanbod, waarmee verbinding kan gemaakt worden. Het CLB is gevat door het [decreet leerlingenbegeleiding](#) dat in 2018 gewijzigd is. Dit betekent transitie én een mogelijkheid om met het CLB in wederzijdse dialoog de synergieën te onderzoeken.

Scholen

Scholen zijn een vindplaats voor leerlingen, hun ouders én expertise van de onderwijsprofessionals. We zien dat Huizen van het Kind daar op een verscheiden manier opportuniteit in zien. Het gaat daarbij bv. over expertise-uitwisseling, het faciliteren of opzetten van taalstimuleringsprojecten, studiebegeleiding, huisstaakbegeleiding, zomerklassen, ... samen nadenken over en vormgeven van ouder- en schoolbetrokkenheid.

Buitenschoolse kinderopvang

➤ [Zie Kinderopvang](#)

Inspiratie

- [Het levensdomein 'Onderwijs'](#)

2. LEVENSDOMEINEN VERBINDEN

De samenwerkingsverbanden Huizen van het Kind als echte basisvoorzieningen verder laten uitgroeien betekent dat we in of via de Huizen van het Kind [de verschillende levensdomeinen die met opvoeden en opgroeien te maken hebben verbinden](#). Immers staan opvoeden en opgroeien niet los van alle andere levensdomeinen. Elk gezin legt zijn unieke puzzel: een dak boven je hoofd, zinvol werk, goede zorg, fijne vrijetijd met het gezin, je kinderen groot brengen. Hoe minder muurtjes gezinnen ervaren om de

puzzel in elkaar te laten vallen, hoe sterker ze in hun schoenen staat bij het opvoeden.

De Huizen van het Kind spelen een belangrijke rol in het neerhalen van de muurtjes tussen de levensdomeinen. Dit betekent overigens niet dat alle levensdomeinen *binnen* een samenwerkingsverband Huis van het Kind verrat zou moeten zitten, maar wel dat minstens *via* Huizen van het Kind in een ruimer partnerschap, gezinnen ondersteund kunnen worden op deze levensdomeinen.

De verschillende levensdomeinen

Onderwijs

- Kleuterparticipatie versterken
- Transitie thuis-kinderopvang-kleuteronderwijs
- CLB
- Scholen (algemeen en buitengewoon)
- Buitenschoolse opvang

Doelstellingen

- ▶ de verschillende dimensies van transitie onderkennen
- ▶ een ruimer draagvlak krijgen voor een warme transitie
- ▶ meer wederzijds begrip tussen actoren voorschools en onderwijs
- ▶ een beter zicht krijgen op lokale mogelijkheden en beperkingen
- ▶ beleidssignalen capteren

TRANSITIE

Visie
Actieplan

Aandacht voor transitie: waarom?

- ▶ Kinderen hebben nood aan positieve omgeving:
 - Uitnodigend, stimulerend, deelhebbend
- ▶ Kwaliteitsvolle basis/opvangvoorziening voor jonge kinderen
 - Positieve effecten bij een kwaliteitsvolle transitie (en dus ook negatieve effecten bij een niet-zorgzame transitie, in het bijzonder voor maatschappelijk kwetsbare groepen)
 - Aandacht voor zorg en leerkansen (EDU CARE)

Aandacht voor transitie: waarom?

- ▶ Kinderopvang niet voor alle kinderen beschikbaar
- ▶ Split system:
 - ❑ Opvang/ zorg voor jonge kinderen > welzijn
 - ❑ Kleuteronderwijs > onderwijs

Aandacht voor transitie: waarom?

- ▶ Transitie van thuis/ kinderopvang naar school
 - Transitie op jonge leeftijd
 - Ingrijpend gebeuren voor elk kind, maar verhoogde kansen op moeilijkheden bij bepaalde groepen (SES, taal, cultuur,...)
 - Accentbreuk tussen ZORG en LEREN (EDU CARE)

Transitie: wat?

- ▶ Transitie als een **proces van continuïteit en verandering**
 - Van ruim voor de gebeurtenis ...
 - ... tot het hebben van een gevoel van betrokkenheid.
- ▶ **Wederkerigheid** tussen gezin en school staat central
 - schoolrijpe kinderen of kindrijpe scholen?

Transitie: wat?

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

Kind & Gezin

Warme transitie

- ▶ Inzetten op een warme transitie
= versterken van de continuïteit:
 - structurele continuïteit
 - professionele continuïteit
 - pedagogische continuïteit
 - continuïteit tussen thuis, buurt & gemeenschap

Warme transitie: versterken van de continuïteit

Structurele continuïteit:

Een hechte **samenwerking** tussen de verschillende basisvoorzieningen (gezinsondersteuning /kinderopvang/ kleuterschool) en administraties

- ▶ Samenwerking op Vlaams niveau bevorderen en verankeren
- ▶ Samenwerking op lokaal niveau bevorderen en verankeren
- ▶ Voorbeelden:
 - Samenwerking tussen netwerkpartners Huis van het Kind (HvK)
 - Samenwerking binnen Lokale Overlegplatform (LOP - LOK)
 - Samenwerking tussen HvK & LOP's

Warme transitie: versterken van de continuïteit

Professionele continuïteit

Een gedeelde verantwoordelijkheid van alle relevante professionals voor de ondersteuning van een warme transitie.

- ▶ Professionaliteit van huidige en toekomstige medewerkers, leerkrachten, opvoedingsondersteuners over transitie versterken.
- ▶ Voorbeeld:
 - uitwisseling tussen professionelen waarbij visie- en praktijkuitwisseling centraal staat (zie ook pedagogische continuïteit)

Warme transitie: versterken van de continuïteit

Pedagogische continuïteit

Afstemming tussen pedagogisch kaders met **aandacht voor transitie** en met gelijkwaardige **aandacht voor zorg en leren**, als belangrijke elementen van kwaliteit

- ▶ Sensibiliseren van opleiders rond transitie
- ▶ Bevorderen van afstemming m.b.t. sociaalpedagogische thema's gerelateerd aan transitie
- ▶ Aandacht voor onbedoelde maar ongewenste effecten
- ▶ Voorbeeld:
 - afstemming m.b.t. wenbeleid
 - Brochure “Zindelijkheid positief ondersteunen”

Warme transitie: versterken van de continuïteit

Continuïteit met thuis, buurt en gemeenschap

Een wederkerige dialoog tussen professionals, ouders, buurt en gemeenschap.

- ▶ Verdiepen en verbreden van bestaande relaties met aandacht voor transitie
- ▶ Met het oog op wegwerken van drempels
- ▶ Aandacht voor de noden van gezinnen
- ▶ Voorbeeld:
 - oudergerichte initiatieven met het oog op onderwijs- en maatschappelijke participatie
 - “Mijn buurt, mijn school” – “Schoolstart”...

Acties om kwaliteit van transitie te bevorderen op Vlaams niveau

Structurele continuïteit

- ✓ Samenwerking Huizen van het Kind en LOP's
- ✓ Samenwerken rond toeleiding nieuwkomers & ROM
- ✓ Acties niet-ingeschreven kleuters
- ✓ Afstemming Kind & Gezin en CLB's
- ✓ Ondersteuning geïntegreerde projecten

Pedagogische en professionele continuïteit

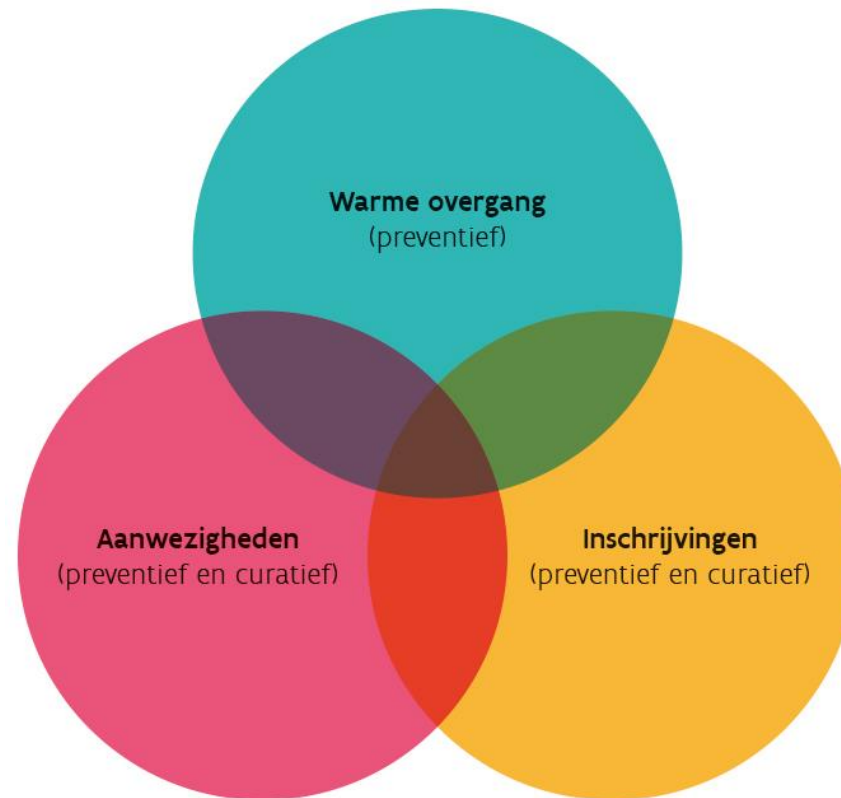
- ✓ Afstemmen rond soc.-ped. thema's
- ✓ Instrumenten rond communicatie over transitie
- ✓ Curricula: sensibiliseren/ afstemmen
- ✓ Visieontwikkeling & praktijkuitwisseling
- ✓ Verspreiden visie

Thuis, buurt en gemeenschap

- ✓ AMIF ouderbetrokkenheid & KP
- ✓ AMIF geïntegreerd inburgeringsbeleid laaggeletterde moeders
- ✓ Koala

Drie dimensies van kleuterparticipatie

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

5 aandachtspunten bij elke actie

- ▶ Kwaliteitsvolle kleuterparticipatie op de agenda plaatsen & houden
- ▶ Tweerichtingsverkeer
- ▶ Bestaande relaties verdiepen en verbreden met KP
- ▶ Ingebed in reguliere werking
- ▶ Aandacht voor (onbedoelde en ongewenste) effecten

Acties

1. Kwaliteitsvolle data
2. Inzetten op samenwerking
3. Aandacht voor kwetsbare groepen

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

Actie 1

Data kleuterparticipatie

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

Onvoldoende aanwezig?

Leeftijd	Verwachte halve dagen	
3	150	Voorwaarde voor het ontvangen van een schooltoeslag
4	185	Voorwaarde voor het ontvangen van een schooltoeslag
5	250	Voorwaarde voor het ontvangen van een schooltoeslag
		Toelatingsvoorwaarde voor rechtstreekse toegang tot het lager onderwijs*

* Te weinig halve dagen aanwezig voor rechtstreeks toegang tot het lager onderwijs?
→ klassenraad lager onderwijs beslist

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

Kleuterparticipatierapporten

Kleuterparticipatierapport (I)

Mijn Onderwijs voor directies en administraties

Mijn Onderwijs

Mijn Onderwijs is jouw persoonlijke en beveiligde website met:

- Gegevens en informatie over en voor je onderwijsinstelling
- De contactpersoon van je schoolbeheerteam, werkstation en verificatieteam
- Je agenda met mijlpalen en evenementen
- Het salarisoverzicht van je instelling
- De applicatie 'Beheer omkadering'

Je kan de gegevens en informatie bovendien delen met andere gebruikers, en er vragen over stellen aan de administratie.

Dataloep: een eerste kennismaking

Bekijk en vergelijk alle cijfers van elk onderwijsniveau in Mijn Onderwijs met 1 handige tool.

Maak kennis met Dataloep in dit filmpje.

Gebruikersbeheer

Aanmelden

- Mijn Onderwijs
- Gebruikersbeheer

Nieuws

Wegwijzer

- Wat vind ik op Mijn Onderwijs?
- Hoe toegang geven?
- Wie contacteren bij vragen?
- Achtergrondinformatie

Handleidingen en meldingsformulier

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

Kleuterparticipatierapport (II)

► Publicatie

- 2 keer per schooljaar
na kerstvakantie
na paasvakantie
- via Mijn Onderwijs
- Op aanvraag te verkrijgen in Excel-formaat

► Scholen informeren per kleuter over

- aantal halve dagen aanwezig in deze school en andere scholen
- behalen minimale drempels
- aanwezigheidspercentage

Kleuterparticipatierapport (III)

Voorbeeld

Overzicht van de aanwezigheden van niet-leerplichtige kleuters volgens geboortjaar
(gegevens van 29/03/2019)

Geboortjaar 2013 -- Om de minimale aanwezigheidsdrempel te behalen tijdens schooljaar 2018-2019 moeten deze kleuters 250 halve dagen of 77,16% van het totaal aantal halve schooldagen dit schooljaar aanwezig zijn op school. De procentuele aanwezigheid is berekend ten opzichte van de eerste schooldag van september. Sinds die datum zijn er 243 halve schooldagen verstreken.

Stamnr.	Familie- en voornaam	Halve dagen aanwezigheid			Inschrijving in uw school schooljaar 2018-2019
		In uw school	Totaal schooljaar	%	
		177	177	72,84 %	1 sep - 31 aug
		183	183	75,31 %	1 sep - 31 aug
		204	204	83,95 %	1 sep - 31 aug
		206	206	84,77 %	1 sep - 31 aug
		206	206	84,77 %	1 sep - 31 aug
		208	208	85,6 %	1 sep - 31 aug
		210	210	86,42 %	1 sep - 31 aug
		211	211	86,83 %	1 sep - 31 aug
		211	211	86,83 %	1 sep - 31 aug
		212	212	87,24 %	1 sep - 31 aug

Kleuterparticipatierapport (IV)

Voorbeeld

Geboortjaar 2014 -- Om de minimale aanwezigheidsdrempel te behalen tijdens schooljaar 2018-2019 moeten deze kleuters 185 halve dagen of 57,1% van het totaal aantal halve schooldagen dit schooljaar aanwezig zijn op school. De procentuele aanwezigheid is berekend ten opzichte van de eerste schooldag van september. Sinds die datum zijn er 243 halve schooldagen verstreken.

Stamnr.	Familie- en voornaam	Halve dagen aanwezigheid			Inschrijving in uw school schooljaar 2018-2019
		In uw school	Totaal schooljaar	%	
		117	117	48,15 %	1 sep - 31 aug
		36	124	51,03 %	30 jan - 31 aug
		138	138	56,79 %	1 sep - 31 aug
		144	144	59,26 %	1 sep - 31 aug
		153	153	62,96 %	1 sep - 31 aug
		161	161	66,26 %	1 sep - 31 aug
		52	170	69,96 %	21 jan - 31 aug
		184	184	75,72 %	1 sep - 31 aug
		185	185	76,13 %	1 sep - 31 aug
		185	185	76,13 %	1 sep - 31 aug

Kleuterparticipatierapport (V)

Opvolging

Enkel de scholen kunnen de cijfers in deze rapporten lezen.

Vier vragen voor scholen:

1. *Hebben scholen zicht op **welke kleuters** (on)voldoende aanwezig zijn?*
2. *Hebben scholen zicht op de **individuele verhalen** achter deze cijfers?*
3. *Eventuele **acties** ondernemen t.a.v. **individuele** kleuters?*
4. *Eventuele **acties** ondernemen op **schoolniveau**?*

Dataloop

Dataloop (I)

Over de cijfers

- ▶ Gegevens van de school waar de kleuters op 30 juni ingeschreven zijn.
- ▶ % kleuteraanwezigheid = aantal aanwezige halve dagen gedeeld door het maximum aantal halve dagen (op basis van de instapdatum)

Weergave binnen de school

- ▶ Per leeftijd
- ▶ Per leerlingenkenmerk (thuis taal, laag opleidingsniveau moeder, buurt...)
- ▶ Aantal leerlingen dat voldoende aanwezig is voor schooltoeslag en voor rechtstreekse toelating naar het lager onderwijs

Dataloop (II)

Vergelijking mogelijk met

- ▶ Andere vestigingsplaatsen van de school
- ▶ Totaal van de scholengemeenschap
- ▶ Totaal van het schoolbestuur
- ▶ Totaal van de fusiegemeente
- ▶ Totaal van het onderwijsnet

Weergave

- ▶ Cijfertabel
- ▶ Grafiek

Dataloep (III)

Mijn Onderwijs voor directies en administraties

Mijn Onderwijs

Mijn Onderwijs is jouw persoonlijke en beveiligde website met:

- Gegevens en informatie over en voor je onderwijsinstelling
- De contactpersoon van je schoolbeheerteam, werkstation en verificatieteam
- Je agenda met mijlpalen en evenementen
- Het salarisoverzicht van je instelling
- De applicatie 'Beheer omkadering'

Je kan de gegevens en informatie bovendien delen met andere gebruikers, en er vragen over stellen aan de administratie.

Dataloep: een eerste kennismaking

Bekijk en vergelijk alle cijfers van elk onderwijsniveau in Mijn Onderwijs met 1 handige tool.

Maak kennis met Dataloep in dit filmpje.

Gebruikersbeheer

Aanmelden

- Mijn Onderwijs
- Gebruikersbeheer

Nieuws

Wegwijzer

- Wat vind ik op Mijn Onderwijs?
- Hoe toegang geven?
- Wie contacteren bij vragen?
- Achtergrondinformatie

Handleidingen en meldingsformulier

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

Dataloep (IV)

Voorbeeld

% Gemiddelde kleuterparticipatie per leeftijd in “Mijn school” tijdens de afgelopen 4 schooljaren.

Cijfers per schooljaar

Instelling

<nr en naam school>

Meer filters

Wis alles

Evolutie

Weergave

Presentatie

Vergelijking binnen mijn school

Vergelijking met andere scholen

Gemiddelde kleuterparticipatie

Leeftijd

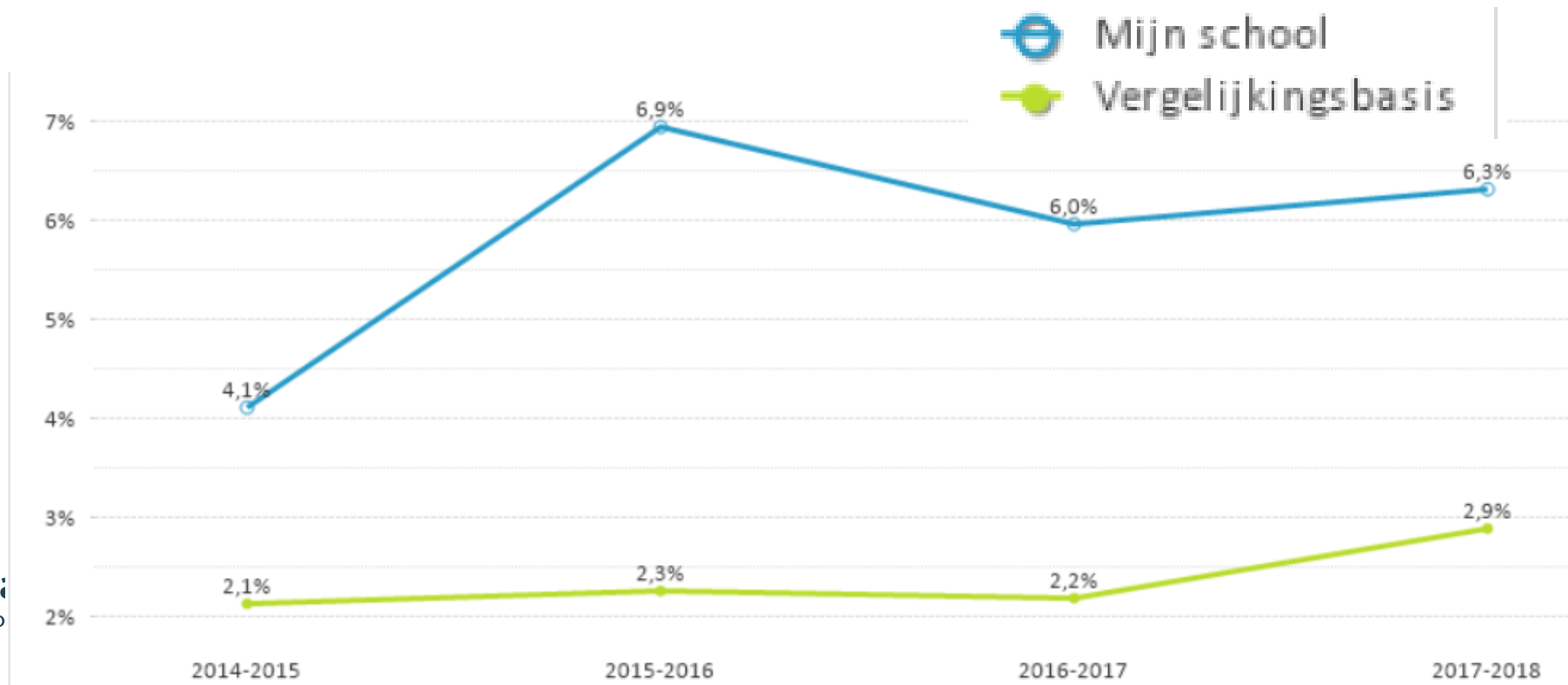
Gemiddelde kleuterparticipatie naar leeftijd

Leeftijd		2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
3 jaar		85,0%	83,6%	82,8%	80,7%
4 jaar		66,2%	85,7%	88,9%	77,7%
5 jaar		79,8%	84,9%	88,1%	91,4%
Totaal		77,9%	84,8%	86,6%	83,2%

Dataloep (V)

Voorbeeld

% Kleuters dat **niet** voldoende aanwezig is voor het behoud van de schooltoeslag. “Mijn school” vergeleken met alle scholen binnen de gemeente.

Cijfergegevens per gemeente

Cijfergegevens per gemeente

Publicatie op www.agodi.be

Schooljaar	NIS-code fusiegemeente	Naam fusiegemeente	Leeftijd	# lln met voldoende halve dag	% lln met voldoende halve dag	# lln met onvoldoende halve dag	% lln met onvoldoende halve dag	Totaal # lln
2016-2017	71016	Genk	4	738	97,1%	22	2,9%	760
2016-2017	71016	Genk	5	663	97,4%	18	2,6%	681
2016-2017	44021	Gent	3	2885	94,4%	170	5,6%	3055
2016-2017	44021	Gent	4	3007	95,2%	151	4,8%	3158
2016-2017	44021	Gent	5	3074	94,3%	185	5,7%	3259
2016-2017	41018	Geraardsbergen	3	364	98,1%	7	1,9%	371
2016-2017	41018	Geraardsbergen	4	372	97,6%	9	2,4%	381
2016-2017	41018	Geraardsbergen	5	362	96,5%	13	3,5%	375
2016-2017	71017	Gingelom	3	81	98,8%	1	1,2%	82
2016-2017	71017	Gingelom	4	82	100,0%	0	0,0%	82
2016-2017	71017	Gingelom	5	99	97,1%	3	2,9%	102
2016-2017	35005	Gistel	3	112	100,0%	0	0,0%	112
2016-2017	35005	Gistel	4	137	100,0%	0	0,0%	137
2016-2017	35005	Gistel	5	119	98,3%	2	1,7%	121
2016-2017	24137	Glabbeek	3	55	100,0%	0	0,0%	55
2016-2017	24137	Glabbeek	4	45	100,0%	0	0,0%	45
2016-2017	24137	Glabbeek	5	37	100,0%	0	0,0%	37
2016-2017	23024	Gooik	3	89	97,8%	2	2,2%	91
2016-2017	23024	Gooik	4	92	100,0%	0	0,0%	92
2016-2017	23024	Gooik	5	78	98,7%	1	1,3%	79
2016-2017	23025	Grimbergen	3	380	95,2%	19	4,8%	399
2016-2017	23025	Grimbergen	4	373	95,9%	16	4,1%	389
2016-2017	23025	Grimbergen	5	358	96,8%	12	3,2%	370
2016-2017	13010	Grobbendonk	3	85	97,7%	2	2,3%	87
2016-2017	13010	Grobbendonk	4	92	97,9%	2	2,1%	94
2016-2017	13010	Grobbendonk	5	69	100,0%	0	0,0%	69

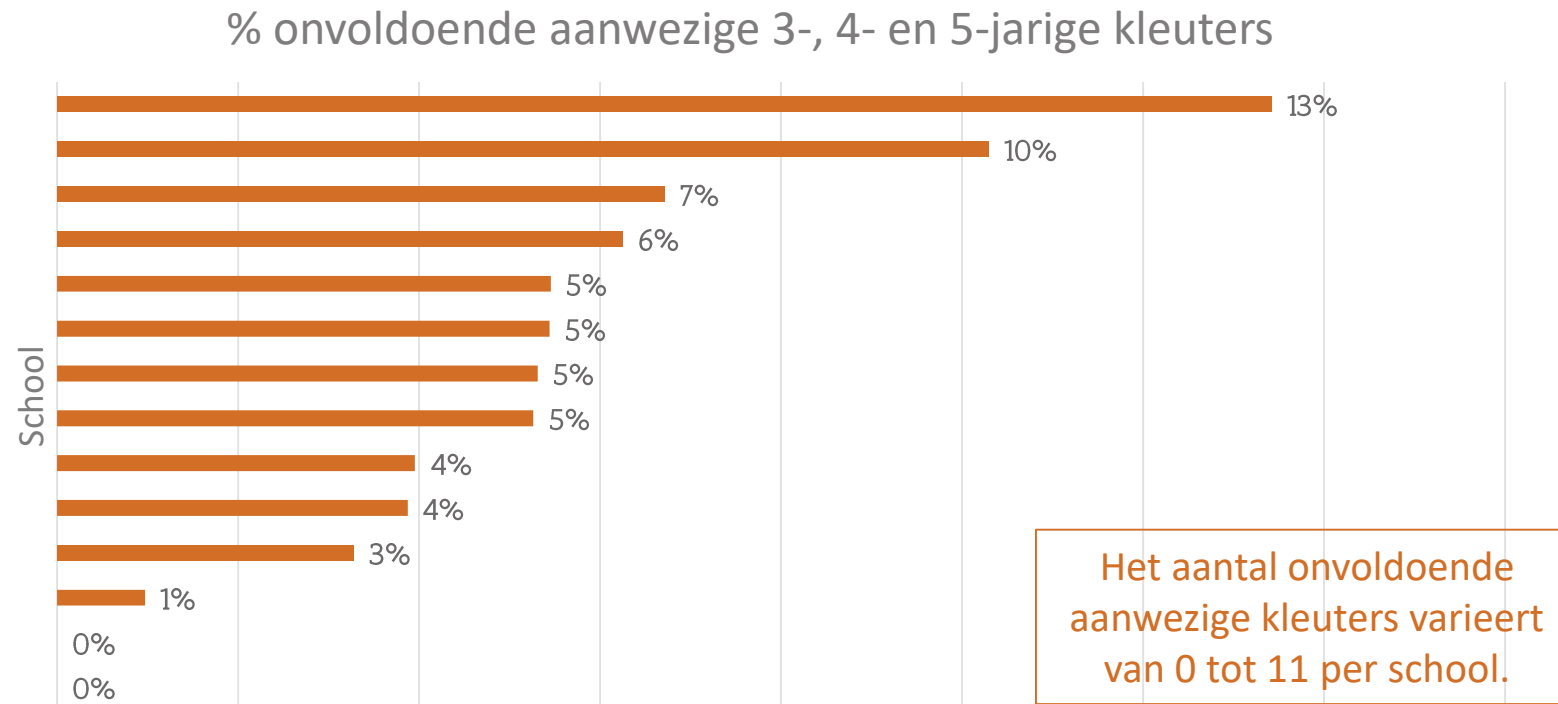

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

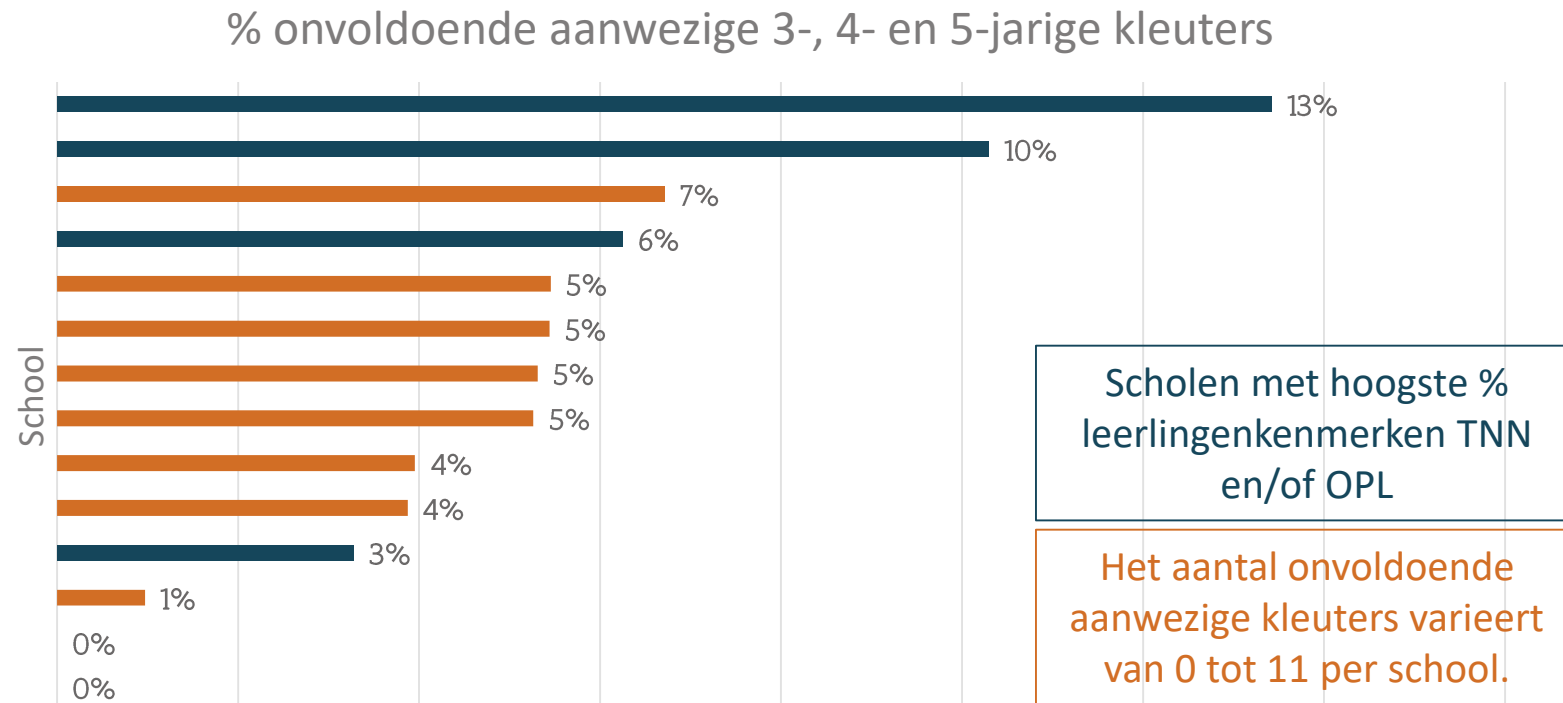
Omgevingsanalyse per gemeente

Op vraag

Omgevingsanalyse per gemeente

Op vraag

Actie 2

Inzetten op samenwerking

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

Wie werkt met wie samen?

Netwerkanalyse

Instrument netwerkanalyse

Partners in je gemeente (I)

Wie heeft er contact met ouders van jonge kinderen?

→ Zoekopdracht “Partners in je gemeente” op www.kleuterparticipatie.be

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

Instrument netwerkanalyse

Partners in je gemeente (II)

Een overzicht van mogelijke **partners voor kleuterparticipatie** in je gemeente die in contact komen met ouders van jonge kinderen (in samenwerking met [de sociale kaart](#)).

[A](#) | [B](#) | [D](#) | [E](#) | [G](#) | [H](#) | [I](#) | [J](#) | [K](#) | [L](#) | [M](#) | [N](#) | [O](#) | [P](#) | [R](#) | [S](#) | [T](#) | [U](#) | [V](#) | [W](#) | [Z](#)

A

[Aalst](#)

[Aalter](#)

[Aarschot](#)

[Aartselaar](#)

[Affligem](#)

[Alken](#)

[Alveringem](#)

[Anderlecht](#)

[Antwerpen](#)

[Anzegem](#)

[Ardoorie](#)

[Arendonk](#)

Instrument netwerkanalyse

Partners in je gemeente (III)

☐ 11 resultaten

☐ OCMW Duffel - Sociale Dienst
Gemeentestraat 21, 2570 Duffel, België

☐ Kinderdagverblijf O'pachje - Kiekeboe
Mechelsebaan 40, 2570 Duffel, België

☐ Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid - Directie-Generaal Personen met een Handicap - Zitdag Duffel
Kwakkelenberg 1, 2570 Duffel, België

☐ Emmaüs - Centrum Inclusieve Kinderopvang
Rooienberg 12, 2570 Duffel, België

☐ Huis van het Kind Duffel
Gemeentestraat 21, 2570 Duffel, België

Foutieve resultaten van de
zoekopdracht →

kleuterparticipatie@vlaanderen.be

Foute (contact)gegevens op een
infofiche → ["wijziging suggereren"](#)

Instrument netwerkanalyse

Samenwerking in kaart brengen: op vraag en op maat (I)

Organisaties (< sociale kaart)

In welke mate is
er samenwerking?

Vestigingsplaatsen met kleuteronderwijs

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

Instrument netwerkanalyse

Samenwerking in kaart brengen: op vraag en op maat (II)

School	Gemeente Vorselaar	Huis van het Kind Middenkempen - Kasterlee en Lille	OCMW Vorselaar - Lokaal Opvanginitiatief	Welzijnsschakel Vorselaar - 't Kiertje
Vrije Kleuterschool De Duizendpoot	0	1	1	1
Vrije Kleuterschool De Duizendpoot	0	1	0	1
Gemeentelijke Basisschool - De Knipoog	1	1	1	1

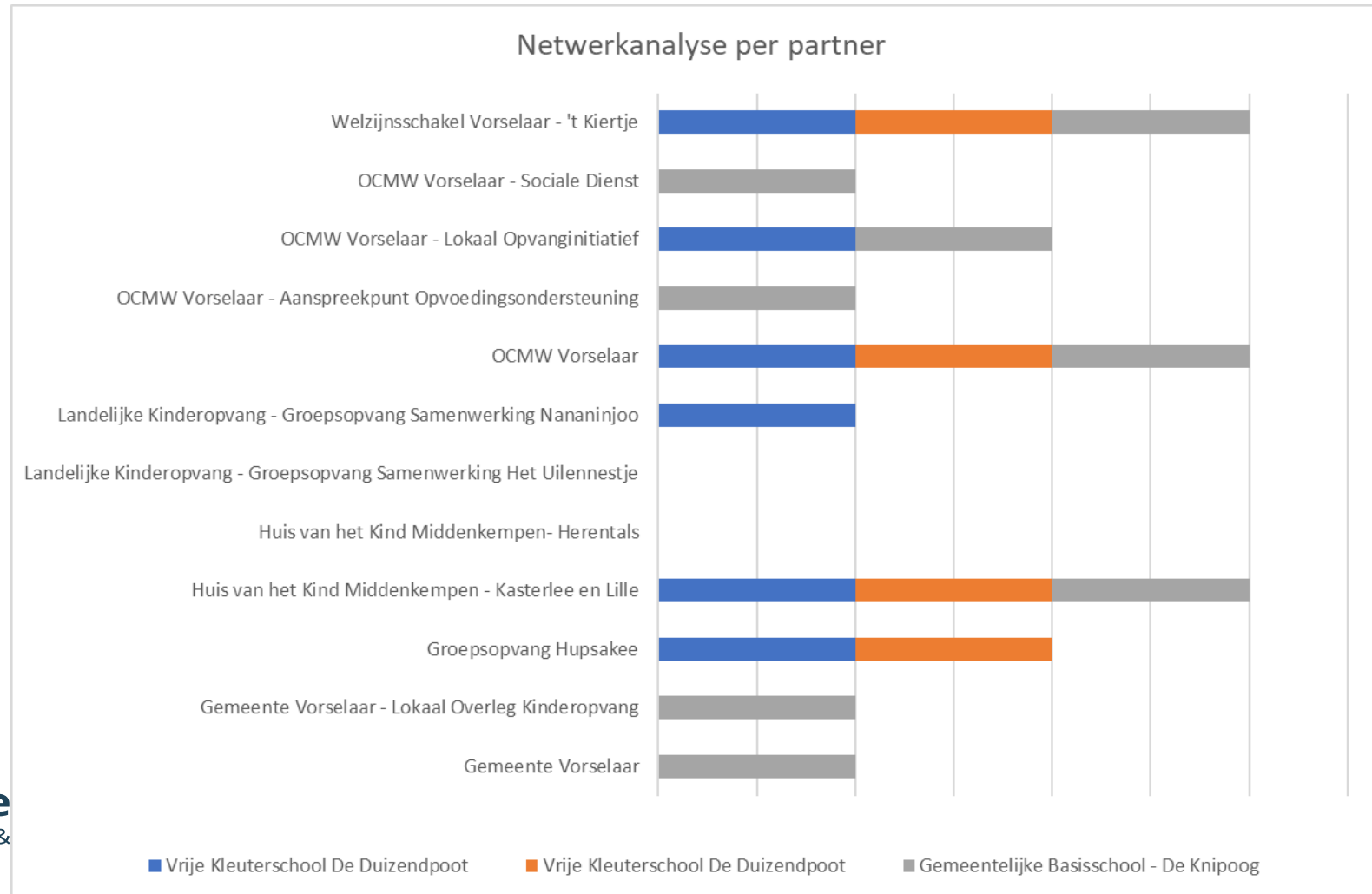

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

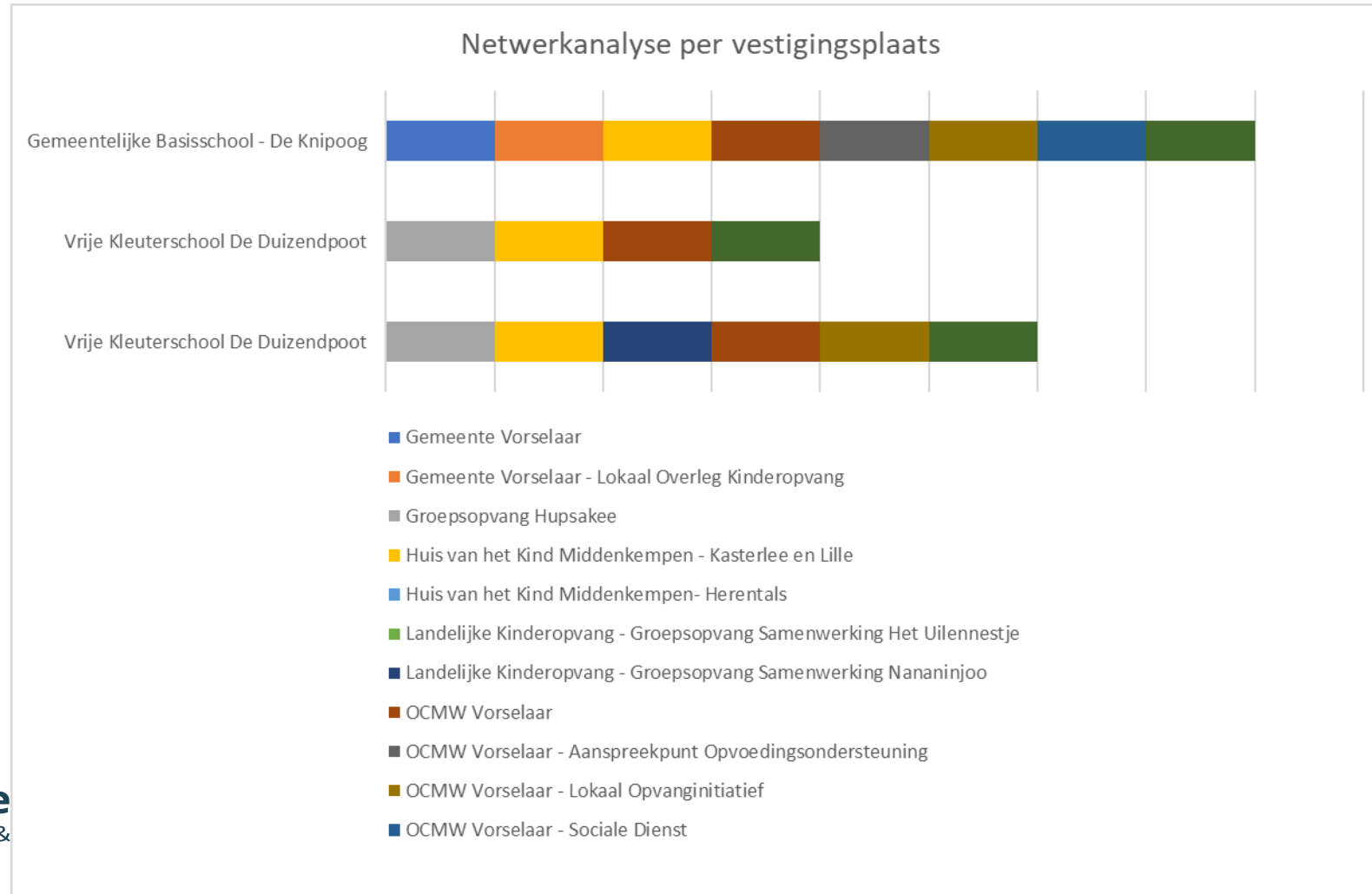
Instrument netwerkanalyse

Samenwerking in kaart brengen: op vraag en op maat (III)

Instrument netwerkanalyse

Samenwerking in kaart brengen: op vraag en op maat (IV)

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

**Samenwerking
ondersteunen**

Gespreksfiche

“In gesprek over kleuteronderwijs”

**Is de kleuter ingeschreven maar vaak afwezig?
De kleuter gaat regelmatig naar school maar de ouders maken zich zorgen?**

- » Stimuleer overleg tussen de ouder(s) en de school en/of het CLB. Contactgegevens van scholen en CLB's vind je op <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/onderwijsaanbod>.
- » Stel voor dat de ouders eventueel via een vertrouwenspersoon contact op nemen met de school en/of het CLB. Partners binnen het netwerk Huizen van het Kind (Kind en Gezin, inloopteams, ...) kunnen hierin ondersteuning bieden. (www.huizenvanhetkind.be)

Is de kleuter niet ingeschreven in een school?

- Vraag naar de redenen waarom de kleuter niet is ingeschreven. Weten de ouders vanaf wanneer kleuters naar school kunnen? Weten ouders hoe het er op school aan toegaat? Welke drempels ervaren ouders?
- Hebben ouders hulp nodig bij de inschrijving van een kleuter in een school, dan kan men terecht bij:
 - Het Lokaal Overlegplatform (LOP)
www.agodi.be/zoek-lop
 - Het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI)
kleuterparticipatie@vlaanderen.be
02 553 92 14

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

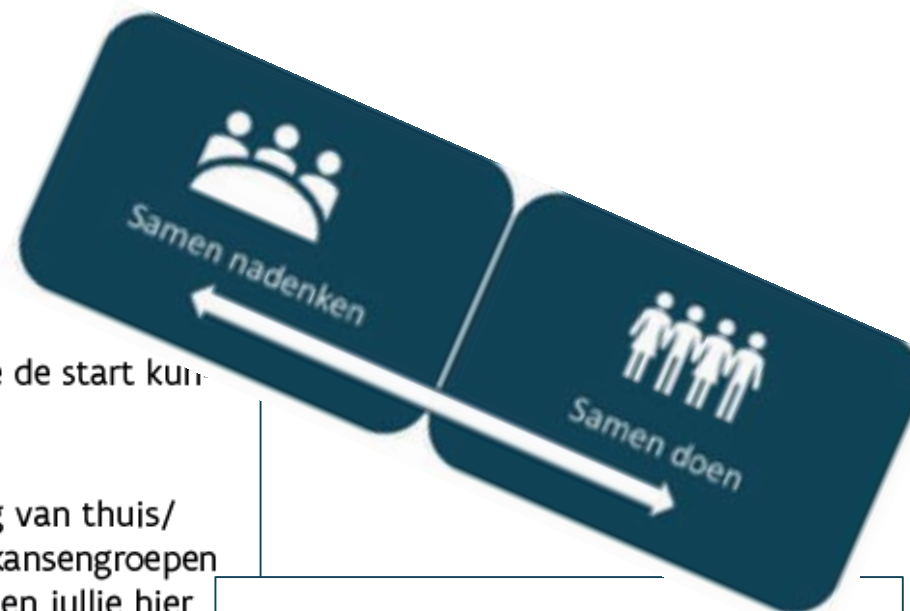
Meer info op
www.kleuterparticipatie.be

“Scholen en Huizen van het Kind bundelen de krachten”

Samen nadenken over kleuterparticipatie

Een aantal vragen waarover jullie kunnen buigen en die de start kunnen zijn van een “samen doen”:

- Hoe ervaren kinderen en hun gezinnen de overgang van thuis/ kinderopvang naar de kleuterschool? Hoe ervaren kansengroepen deze overgang? Welke noden ervaren zij? Hoe kunnen jullie hier zicht op krijgen?
- Hoe ervaren scholen de start van kleuters op school? Welke noden ervaren zij?
- Hoe ervaren voorschoolse organisaties het vertrek van kleuters? Hoe ervaren zij de noden van gezinnen bij de start van kleuters op school?
- Welke noden ervaren ouders van kleuters die naar school gaan? Welke noden ervaren scholen in samenwerking met ouders? Welke noden ervaren andere partnerorganisaties?

Huizen van het Kind

Informeer de scholen dat er een Huis van het Kind is.
Wie is het aanspreekpunt voor scholen bij het Huis van het Kind?

Scholen

Informeer bij de gemeente of er een Huis van het Kind is.
Wie is het aanspreekpunt op school voor het Huis van het Kind?

Meer info op

www.kleuterparticipatie.be

Matrix kleuterparticipatie (I)

vb. ondersteuning op maat en op vraag van lokaal bestuur

AGODI

AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

Kind & Gezin

LOKALE SAMENWERKING KLEUTERPARTICIPATIE

Dit werkdocument biedt een overzicht van welke acties onderwijs- en niet-onderwijspartners kunnen ondernemen in het kader van een kwaliteitsvolle kleuterparticipatie:

- Acties over de inschrijvingen
- Acties over een warme overgang van thuis/opvang naar kleuteronderwijs
- Acties over aanwezigheden

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

Matrix kleuterparticipatie (II)

vb. ondersteuning op maat en op vraag van lokaal bestuur

PLANNING		Voor de start van de	Niet-ingeschreven kleuters	Aanmeldingsperiode	Inschrijvingsperiode voor de gunstig geordende leerlingen	Vrije inschrijvingsperiode
		1/9/2019 - ...	1/1/2020 - 28/2/2020			
DOEL		<i>Ouders informeren zich over het scholenaanbod; denken na over wat zij belangrijk vinden; maken een keuze voor een of meerdere scholen; weten voor welke scholen ze moeten aanmelden en wat de procedure voor voorrangsgroepen is.</i>	<i>AGODI coördineert acties naar niet-ingeschreven kleuters. Partners met beroepsgeheim contacteren en bevragen de ouders.</i>	<i>Ouders melden hun kind digitaal aan in de school/scholen van hun keuze. Ze geven een volgorde van voorkeur aan de scholen. Ten laatste op 30/4/2020 worden de resultaten bekendgemaakt.</i>	<i>Ouders met een ticket gaan hun kind inschrijven in de toegewezen school. Voor alle overige aangemelde scholen van hogere voorkeur ontvangen ze een weigeringsdocument.</i>	<i>Ouders zonder ticket gaan hun kind inschrijven in een school. Indien de capaciteit bereikt is, ontvangen de ouders een weigeringsdocument.</i>
Geb. jaar °2018	ACTIES	-Nadenken over acties ter ondersteuning van ouders. -Gerichte communicatie vanuit aandacht voor warme transitie. -Aandacht voor de concrete zorgvragen van ouders. - -	n.v.t.	-Ouders ondersteunen bij het digitaal aanmelden. - - - - -	-Contact opnemen met kinderen met ticket die nog niet zijn ingeschreven. -Wederzijdse kennismaking tussen ouders en scholen. - - -	-Communicatie vrije plaatsen. -Ondersteuning bij schoolkeuze en inschrijving. -Wederzijdse kennismaking tussen ouders en scholen. - - -
	WIE	Gemeente, scholen, LOP, Huizen van het Kind, kinderdagverblijven, overige partners rond gezin	n.v.t.	Scholen, LOP, Huizen van het Kind, overige partners rond gezin	Initiatiefnemers digitaal aanmelden, scholen, LOP	Scholen, Huizen van het Kind, overige partners rond gezin

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

Actie 3

Aandacht voor kwetsbare groepen

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

Aandacht voor kwetsbare groepen

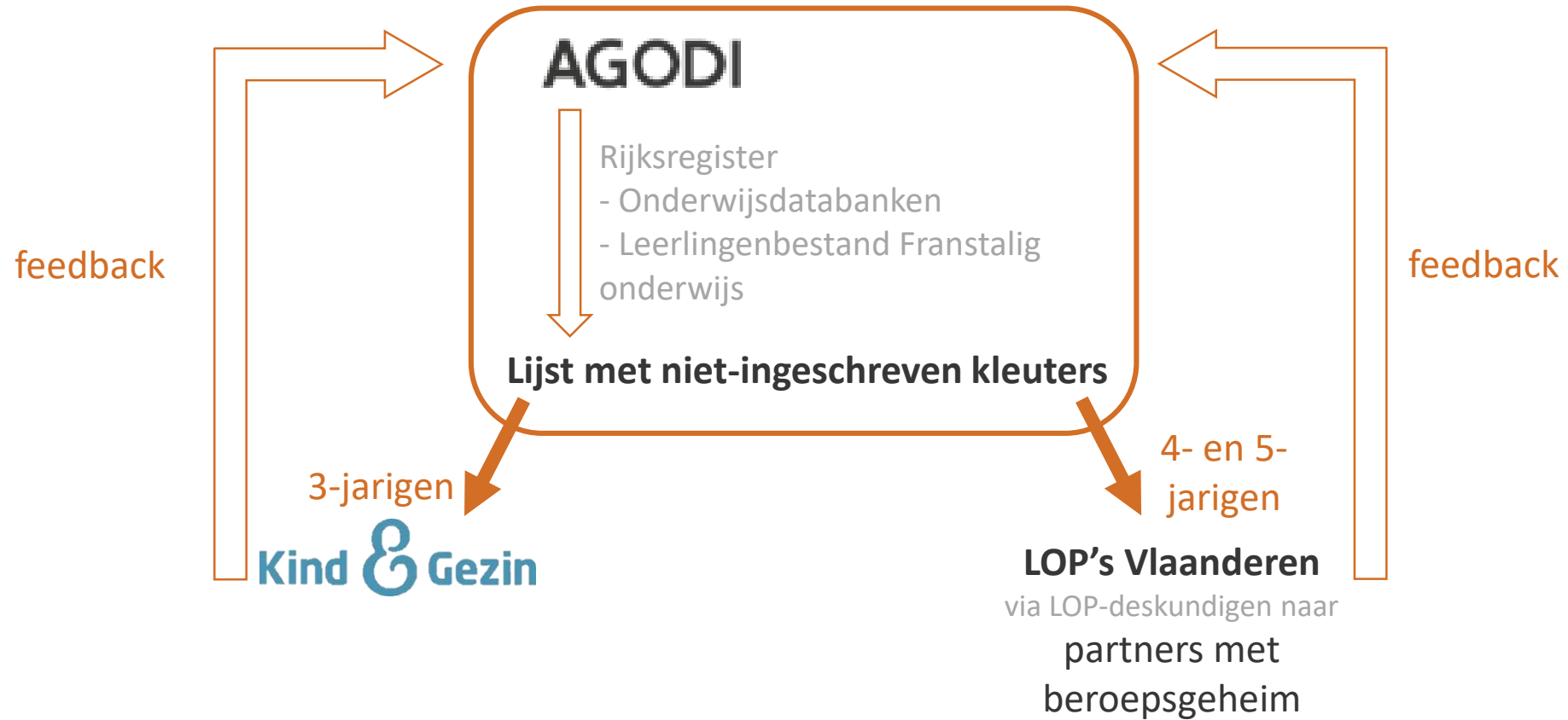
- ▶ Kinderen van vluchtelingen
- ▶ Kinderen van woonwagenebewoners en Roma
- ▶ Niet-ingeschreven kleuters

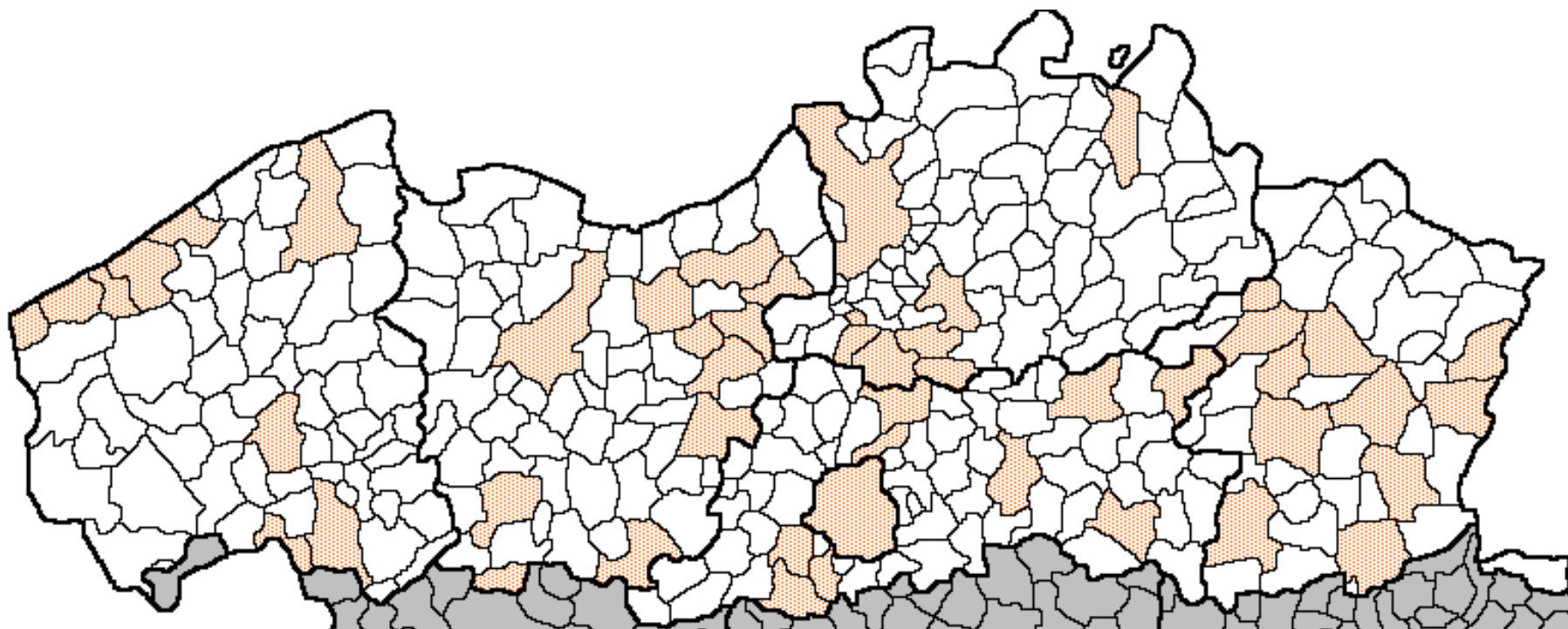

Niet-ingeschreven kleuters

Procedure niet-ingeschreven kleuters

Lokale Overlegplatforms basisonderwijs

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

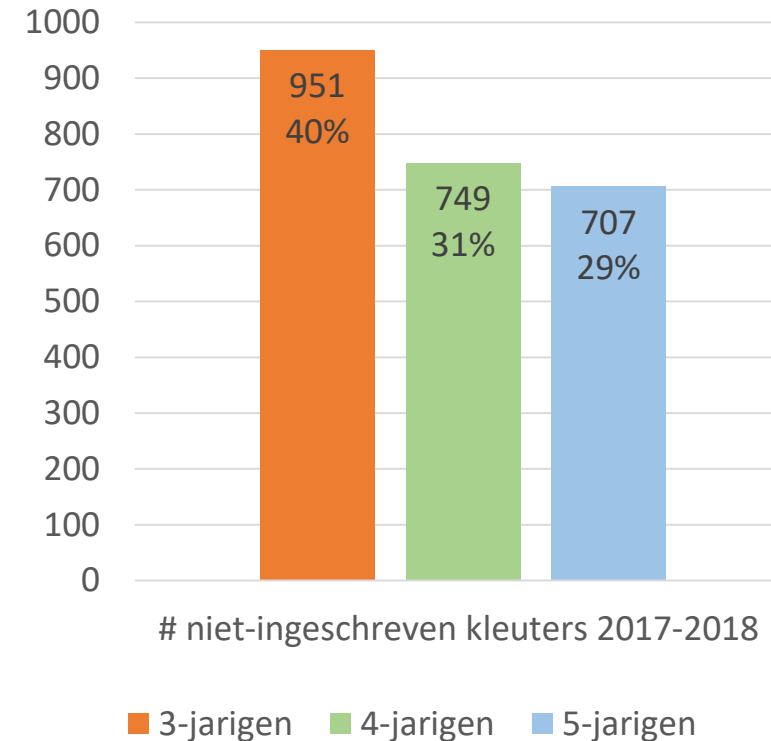
AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

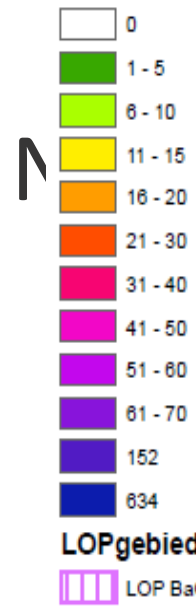
Niet-ingeschreven kleuters 2017-2018

Aantal (niet-)ingeschreven kleuters

Totalen	#	%
Ingeschreven 3-,4-,en 5-jarige kleuters	211.152	98,9%
Niet-ingeschreven 3-,4-,en 5-jarige kleuters	2.407	1,1%
Totaal	213.559	

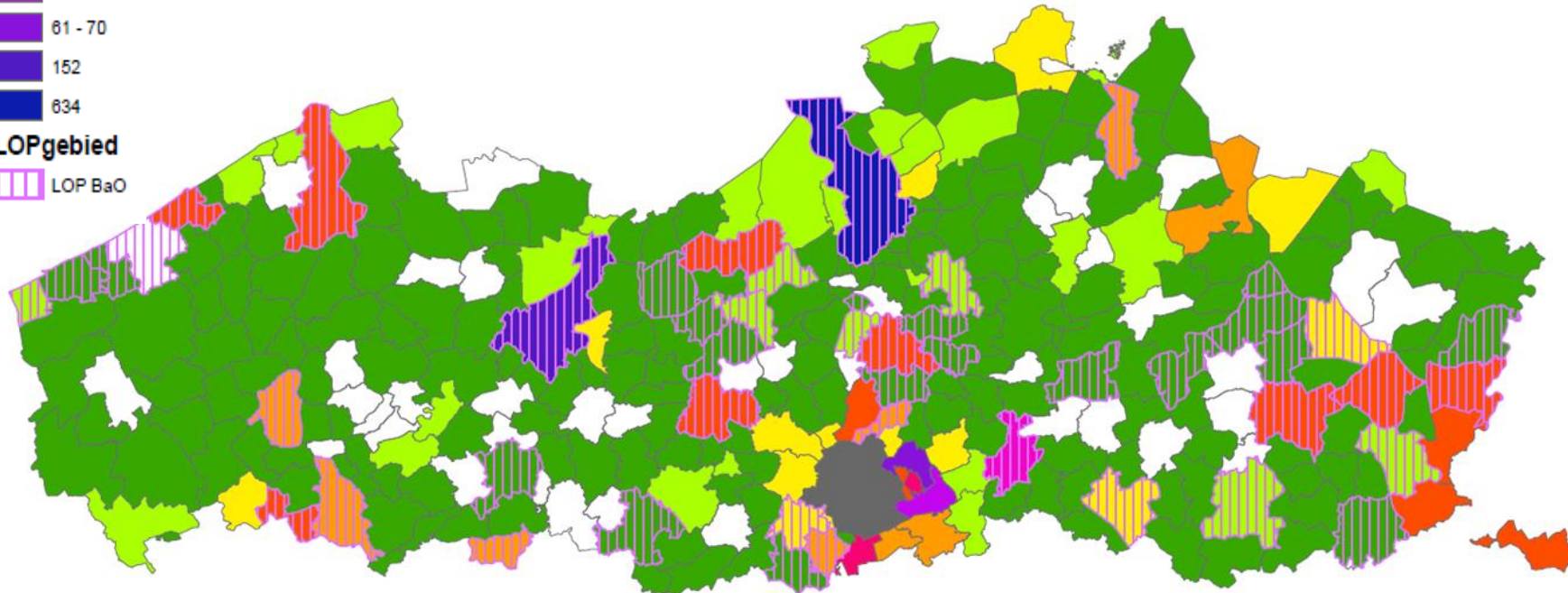
Niet-ingeschreven kleuters per leeftijd

Niet-ingeschreven kleuters 2017-2018

Aantal niet-ingeschreven kleuters per gemeente

Meer info

Contactgegevens kleuterparticipatie

Beleidsdomein Onderwijs & Vorming

- AGODI:
Sara De Meerleer
Brenda De Wilde
Kurt Lambrechts
- DOV: Bart Bruylandt
→ www.kleuterparticipatie.be
→ kleuterparticipatie@vlaanderen.be

Katholiek Onderwijs Vlaanderen

- gerda.bruneel@katholiekonderwijs.
Vlaanderen
- stijn.demilde@katholiekonderwijs.
vlaanderen

GO!

- heidi.desmet@g-o.be

OVSG

- bart.vandijck@ovsg.be

OKO

- catherine.devos@fopem.be
- tine.schurg@steinerscholen.be

Kind & Gezin

- kathy.jacobs@kindengezin.be
- transitiekleuter@kindengezin.be

Agentschap Integratie en Inburgering

- achmed.elmouden@integratie-inburgering.be

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

PRAKTIJKVOORBEELDEN

- Antwerpen “Mijn buurt, mijn school” – toeleiden en werven
- Oostende brugfiguren onderwijs – wederzijds wennen
- Brussel “Babbelboom” – wederkerig gesprek

INFO De Mets, J, Peleman, B, Seghers, M, Vervaeke, V. & Van Laere, K. (2018)
Warm, welkom en wederkerig. Naar een goede ouder-school samenwerking.
Inspiratieboek voor het kleuteronderwijs. Gent: VBJK/SDL/Ugent.

Mijn buurt, mijn school

Antwerpen

- ▶ Merksem, Deurne Noord, Antwerpen Noord, Kiel en Luchtbal
- ▶ Concept is gedeeld, maar concrete uitvoering kan verschillen op wijkniveau, rekening houdend met diversiteit van gezinnen, noden en behoeften van de gezinnen, en aanwezige partners.
- ▶ “We hebben hen tijdens de sessies ook tools gegeven zodat ze konden nadenken wat ze zelf belangrijk vinden voor een school. ... Door daarover van gedachten te wisselen, horen ze zaken van elkaar – ‘ah, jij vindt opvang belangrijk’, ‘en jij wil zaken over het eten weten’... Zo hebben ze elkaar versterkt en aangemoedigd.”
- ▶ “Door deze schoolwandelingen kunnen we ook aan scholen zeggen dat we blijven investeren in een gefundeerde keuze bij de ouders.”

Kick-off 17/09

- Organisatie stad Antwerpen (onderwijs en welzijn)
- 77 aanwezigen: stedelijke kinderopvang, ondersteuningsnetwerk onderwijs Antwerpen, Kind en Gezin, Huis van het Kind, CAW, Meld je aan,...
- Doelstelling: draagvalk creëren, kadering transitie, samenwerkingsafspraken concretiseren m.b.t. concrete project Mijn Buurt, mijn school

Brugfiguren Oostende

- WEDERKERIG WENMOMENT “Ik nodig de ouders uit, telefonisch en met een postkaart... We willen de boodschappen geven: ‘de school verwacht je en je bent welkom’. De school kiest ook expliciet voor een sterke band met de ouders.”
- FILMMOMENT “het klassieke infomoment vervangen met beelden van wat er in de klas gebeurt”
- CONTACT AAN DE SCHOOLPOORT “...meer ouders die stilstaan n met ons over de foto's in gesprek gaan, wanneer ze ‘s morgens of ‘s avonds aan de deur staan”
- KOFFIE AAN DE SCHOOLPOORT “Andere ouders blijven en slaan nog een informele babbel met iemand uit het schoolteam of een andere ouder. Sommige ouders blijven nog wat staan praten. Zeer leuk om te zien.”

De Babbelboom Brussel

- ▶ “Laagdrempelige methodiek die de ontwikkeling, het welzijn en het gedrag van het kind bespreekbaar kan maken.”
- ▶ Op vraag van ouder om meer zicht te hebben op hoe het met hun kind gaat in de klas.
- ▶ Op vraag van de professionals om samen met ouders een relatie op te bouwen, te luisteren naar hun verhaal en samen het kind te ondersteunen in zijn/haar ontwikkeling.

VRAGEN

CONTACT

Kathy Jacobs

transitiekleuter@kindengezin.be

Kurt Lambrechts

kleuterparticipatie@vlaanderen.be

